

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/109/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125010311
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Hunák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6125010311.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hunáka, PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci odsúdeného A. A., B.. XX. XX. XXXX C. D. D., prejednal na neverejnom zasadnutí dňa 25. septembra 2025 sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10Nt/23/2025 zo dňa 4. júla 2025, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. A. zamietla.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 10Nt/23/2025 zo dňa 04. 07. 2025 samosudca Okresný súd Banská Bystrica podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol na povolenie obnovy konania odsúdeného A. A., XX. XX. XXXX C. D. D., trvale bytom D. D., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/50/2017 zo dňa 28. 09. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/126/2018 zo dňa 17. 01. 2019, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 04. 07. 2025 sťažnosť, ktorú písomne doplnil prostredníctvom ustanovenej obhajkyne podaním doručeným okresnému súdu dňa 27. 08. 2025. V podanej sťažnosti zotrval na dôvodoch uvedených v návrhu na podanie obnovy konania, keď mal za to, že tieto sú dôvodné. Opätovne poukázal na skutočnosť, že novelou Trestného zákona prijatou zák. č. 40/20024 Z. z. v spojení s nálezom Ústavného súdu SR č.k. PL. ÚS 3/2024-761 zo dňa 03. 07. 2024, vyhláseného v Zbierke zákonov SR dňa 06. 08. 2024, došlo k zmene posudzovania závažnosti trestného činu, resp. trestných činov, možnosti uloženia výnimočného trestu a rovnako možností spojených s výkonom trestu, ktorá odôvodňuje zmenu v posudzovaní, nakoľko pôvodne uložený trest je v zrejmom nepomere k závažnosti činu. Ide o takú zásadnú skutočnosť, ktorou je zmena trestného kódexu, a táto právna skutočnosť je spôsobilá privodiť zmenu skorších rozhodnutí. Nie je možné sa stotožniť s tým, že v konaní o povolenie obnovy konania musí ísť len o také skutočnosti, ktoré sa nestali predmetom dokazovania. Pojem skutočnosti je významovo širší, a tento vyplýva z ust. § 394 ods. 4 písm. b) Tr. por., na čo poukazoval už v samotnom návrhu. S prihliadnutím na čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý upravuje, že nikoho nemožno podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, by práve v tomto prípade mal byť uložený trest podrobený testu proporcionality práv, resp. právom chránených záujmov a jeho výsledkom by bola aj s ohľadom na čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky následná zmena výmery trestu, nakoľko podľa novelizovanej trestnoprávej úpravy, ktorá už neumožňuje uloženie výnimočného trestu, sa uložený trest stal neľudským a krutým. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby krajský súd sťažnosťou napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože v posudzovanom prípade neboli splnené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že A. A. bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/50/2017 zo dňa 28. 09. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/126/2018 zo dňa 17. 01. 2019 uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. za čo mu bol podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 47 ods. 2 Tr. zák. (účinného v čase vyhlásenia rozhodnutia) uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo uložené ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Podaním doručeným okresnému súdu dňa 08. 04. 2025, následne doplneným ustanovenou obhajkyňou dňa 21. 05. 2025, odsúdený požiadal o povolenie obnovy konania, o ktorom návrhu okresný súd rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods.1 písm. a) alebo b) Tr. por., na základe sťažnosti preskúmal napadnutý výrok uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávě.

Sťažnosť proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, je prípustná v súlade s ustanoveniami § 185 ods. 1, 2 Tr. por., § 402 ods. 3 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por. a v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por., obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V rámci teoretického exkurzu krajský súd uvádza, že reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamena, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktorá sa domáha obnovy konania. Krajský súd zdôrazňuje, že jedným zo základných prvkov vlády práva je princíp právnej istoty, ktorý okrem iného vyžaduje, aby v prípade, keď súdy rozhodnú vo veci s konečnou platnosťou, ich rozhodnutie nebolo viac spochybnované. Tento princíp neumožňuje stranám konania, aby sa dožadovali obnovy konania iba z dôvodu opätovného prejednania a nového rozhodnutia vo veci. Samotná možnosť existencie dvoch názorov na vec nie je dôvodom pre opätovné preskúmanie veci. Odklon od tohto princípu je odôvodnený iba v prípadoch, keď sa vyskytnú okolnosti podstatného a naliehavého charakteru. Právomoc vyšších súdov zrušovať alebo meniť právoplatné a záväzné súdne rozhodnutia by mala byť vykonávaná na účely nápravy základných väd. Táto právomoc musí byť vykonávaná tak, aby bola v čo najvyššej možnej miere dodržaná spravodlivá rovnováha medzi záujmami jednotlivca a potrebou zabezpečiť efektívnosť súdneho systému.

Krajský súd konštatuje, že o takýto prípad sa v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania nejedná.

V posudzovanom prípade sa okresný súd, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, dôsledne vysporiadal so skutočnosťami, ktoré by mali podľa mienky odsúdeného zakladať dôvod pre povolenie obnovy konania a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne, v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. por., odôvodnil.

Po preskúmaní spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného neboli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci. Z jeho návrhu a následnej výpovede na verejnom zasadnutí je zrejmé, že obnovy konania sa domáha z dôvodu legislatívnej zmeny, ktorá nastala s účinnosťou od 06. 08. 2024, novelou Trestného zákona č. 40/2024, okrem iného aj v jeho ustanovení § 47 ods. 2 Tr. zák., týkajúceho sa tzv. zásady „trikrát a dost“ a zákonných podmienok pre ukládanie výnimočného trestu odňatia slobody. Podľa odsúdeného ide o takú novú skutočnosť, ktorá je spôsobilá naplniť hypotézu právnej normy v ust. § 394 ods. 1 Tr. por., pri analogickom použití ust. § 394 ods. 4 písm. b) Tr. por. v dôsledku zmien ustanovení trestného kódexu a vyvolať týmto ustanovením (§ 394 ods. 1 Tr. por.) upravené právne účinky. V tomto smere považoval v súlade so všeobecnými zásadami trestného konania a jeho ústavnými právami, aby súd povolil obnovu konania a aplikoval v jeho veci súčasné znenie § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré je pre neho pri ukladaní trestu priaznivejšie a neumožňuje v jeho prípade ukladať výnimočný trest odňatia slobody.

V nadväznosti na uvedené krajský súd zdôrazňuje, že pri časovej konkurencii viacerých zákonov v čase od spáchania trestného činu do času, kedy sa o ňom rozhodne, platí s poukazom na ust. § 2 Trestného zákona všeobecný zákaz retroaktivity hmotnoprávných noriem. Tento nachádza výraz priamo v zákonomnom znení prvej vety tohto ustanovenia: „Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný.“ Výnimkou zo všeobecnej zásady je použitie retroaktivity pri časovom strete zákonov, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie, avšak podľa zákonného znenia „len v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku“.

Aplikujúc na túto vec, skutok, za ktorý bol A. A. odsúdený, bol v čase uznania jeho viny a pri ukladaní trestu právne kvalifikovaný v súlade s Trestným zákonom a okresný súd v napadnutom uznesení tak okolnosti právnej kvalifikácie skutku, ale predovšetkým ukládania trestu, odsúdenému dostatočným spôsobom ozrejmil. Zhrnúc vyššie uvedené, použitie retroaktivity v trestnom konaní je síce v súlade s ústavnou zásadou v čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v prospech páchatel'a povinné, avšak moment, ktorý jej aplikáciu ohraničuje, je vynesenie rozsudku vo veci samej. Keďže u odsúdeného v období medzi spáchaním trestného činu a vyhlásením rozsudku súdom prvého stupňa nedošlo ku zmene zákonných ustanovení vo vzťahu k posúdeniu trestnosti spáchaného trestného činu a najmä ukládania trestu odsúdenému, možno konštatovať, že nejde o situáciu, ktorú upravuje druhá veta ust. § 2 ods. 1 Tr. zák.

Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 07. 11. 2024, sp. zn. III. ÚS 587/2024-9, ktoré je plne aplikovateľné aj v posudzovanej veci. Z odôvodnenia vyššie uvedeného uznesenia vyplýva, že: „Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho časovú pôsobnosť sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Preto platí, že trestnosť činu sa posudzuje podľa zákona účinného v čase jeho spáchania. Rovnako tak trest možno uložiť iba v rozsahu a spôsobom podľa zákona účinného v čase, keď bol trestný čin spáchaný. Ide o vyjadrenie zásady vylúčenia retroaktivity, teda zákazu spätnej pôsobnosti zákonov. Vzhľadom na objektívny časový odstup medzi spáchaním činu a rozhodnutím súdu o jeho trestnosti spolu s uložením trestu Trestný zákon pripúšťa použitie právnej úpravy účinnej neskôr, v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje. Musí však byť splnená podmienka, že to je pre páchatel'a priaznivejšie. Trestný zákon teda počíta s možnosťou zmeny právnej úpravy, avšak jej použitie je možné, iba ak ide o zmenu, ktorá nastala do rozhodnutia v trestnej veci. Nemôže preto ísť o akúkoľvek neskoršiu zmenu Trestného zákona, aj keď pre páchatel'a výhodnejšiu, ako si to vysvetľuje sťažovateľ.“ Zmena Trestného zákona, na ktorú sa sťažovateľ v návrhu na obnovu konania odvolával a ktorou zároveň odôvodnil svoju ústavnú sťažnosť,

nadobudla účinnosť dávno po tom, ako bolo o trestnej veci a treste sťažovateľa rozhodnuté. Novela Trestného zákona preto nemá vplyv na výšku trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený už pred niekoľkými rokmi a ktorý aktuálne vykonáva v ÚVTOS a ÚVV Ilava.

Odsúdený vo svojom návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by samy osebe alebo v spojení s inými skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi odôvodnili iné rozhodnutie v zmysle ust. § 394 ods.1 Tr. por. Skutočnosti uvádzané odsúdeným nie sú takého charakteru, aby boli splnené zákonné požiadavky pre povolenie obnovy konania, vyžadované ustanovením § 394 ods. 1 Tr. por. Pokiaľ odsúdený vo svojom návrhu uplatnil ako dôvod povolenia obnovy konania v jeho trestnej veci existenciu skutočnosti podľa § 394 ods. 1 písm. b) Tr. por., krajský súd akcentuje, že Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL. ÚS 3/2024 zo dňa 03. 07. 2024, nevyslovil nesúlad ustanovení Trestného zákona (a teda ani dovtedy účinného ust. § 47 ods. 2) s Ústavou Slovenskej republiky postupom podľa § 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v dôsledku čoho ust. § 394 ods. 4 písm. b) Tr. por. nemožno v trestnej veci odsúdeného aplikovať s účinkami vedúcimi k povoleniu obnovy konania. V danom prípade teda aj senát krajského súdu dospel k rovnakému záveru, ako bol ustálený okresným súdom. Námiety sťažovateľa neboli relevantné privodiť zmenu, alebo zrušenie napadnuté uznesenia, pritom nadriadený súd je toho názoru, že napadnuté uznesenie obsahuje všetky zákonom stanovené kritériá z hľadiska jeho formy a obsahu. Uznesenie je presvedčivé, zrozumiteľné a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Nadriadený súd si osvojuje dôvody napadnutého uznesenia, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. US 78/05, III. US 264/08, IV. US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko zo dňa 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok zo dňa 15. 02. 2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok zo dňa 27. 09. 2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Podľa aktuálne platnej judikatúry Ústavného súdu SR právo na spravodlivý proces neznamena, aby súd rozhodoval v súlade s predstavami, požiadavkami, resp. právnymi názormi strany konania. Z opačného pohľadu možno povedať, že zamietnutie návrhu, teda neúspech odsúdeného s jeho predloženou požiadavkou súdu nie je možné považovať bez ďalšieho za porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Je v právomoci všeobecných súdov interpretovať a aplikovať právne normy, ako aj vykonávať a hodnotiť dôkazy.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z vyššie uvedených dôvodov senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného v súlade s ustanovením § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.